

UZASADNIENIE

I. Celem projektowanej ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jest stworzenie podstawy prawnej do ustanowienia przez Radę Ministrów rządowego programu umożliwiającego wspieranie wybitnych studentów w podejmowaniu studiów magisterskich w najlepszych uczelniach na świecie.

Zgodnie ze *Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020*, przyjętą uchwałą Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013 r., do 2020 roku co najmniej 20% absolwentów polskich uczelni - na wszystkich szczeblach kształcenia - powinno posiadać co najmniej trzymiesięczne doświadczenie międzynarodowe. Jednym z wariantów realizacji tego założenia jest udzielenie finansowego wsparcia studentom podejmującym kształcenie za granicą. Należy wskazać, iż często barierą w podjęciu decyzji o studiach w uczelniach zagranicznych są wysokie koszty związane z kształceniem, co czyni te studia niedostępnymi dla osób o przeciętnym statusie materialnym.

Obowiązujące regulacje prawne nie przewidują możliwości pokrywania kosztów kształcenia w zagranicznych ośrodkach akademickich ze środków budżetu państwa. Ustanowienie programu rządowego – zapowiedzianego przez Prezes Rady Ministrów w exposé – umożliwi udzielenie pomocy finansowej wybitnym studentom zamierzającym podjąć studia magisterskie w renomowanych uczelniach zagranicznych określonych w programie. W założeniu program ma stworzyć szansę rozwoju dla wybitnych studentów, w tym osób, dla których przeszkodą w zdobywaniu wiedzy i międzynarodowego doświadczenia jest ich sytuacja materialna.

Program, do którego ustanowienia i realizacji ma upoważnić przedmiotowy projekt, będzie skierowany do wybitnych studentów, którzy już podczas studiów w Polsce uzyskali wyjątkowe osiągnięcia naukowe. Uzupełnienie wiedzy w najlepszych światowych uczelniach pozwoli im na rozwój potencjału intelektualnego. Program rządowy będzie sprzyjać również zdobywaniu doświadczenia oraz budowaniu kapitału relacyjnego, przez co znacząco ułatwi rozwijanie kompetencji zawodowych i naukowych przyszłych pracowników, a także korzystnie wpłynie na transfer wiedzy do gospodarki.

Z uwagi na przeznaczenie pomocy finansowej, która będzie udzielana uczestnikom programu na pokrycie kosztów czesnego oraz innych kosztów determinowanych przez odbywanie studiów w zagranicznych ośrodkach akademickich, proponuje się zwolnienie otrzymanych przez nich świadczeń od podatku dochodowego od osób fizycznych. Należy wskazać, że obowiązujące przepisy podatkowe przewidują zwolnienia od podatku wielu świadczeń o podobnym charakterze, w tym świadczeń otrzymywanych przez studentów. Należą do nich m.in. stypendia za wyniki w nauce i świadczenia pomocy materialnej. Ze zwolnienia podatkowego korzystają także inne kategorie należności o charakterze zbliżonym do świadczeń, które otrzymują uczestnicy programu, tj. diety czy koszty podróży. Powyższe uzasadnia objęcie pomocy finansowej udzielanej uczestnikom programu zwolnieniem podatkowym.

II. Niniejszy projekt ustawy zmienia następujące ustawy:

1) ustawę z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.):

Proponowana zmiana dotyczy stworzenia podstawy prawnej dla ustanowienia przez Radę Ministrów rządowego programu mającego na celu udzielanie pomocy finansowej wybitnym studentom w zakresie pokrywania przez nich kosztów kształcenia w zagranicznych ośrodkach akademickich. Program zostanie ustanowiony na wniosek ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego w drodze uchwały Rady Ministrów. W związku z koniecznością określenia szczegółowych zasad realizacji programu, w tym przede wszystkim warunków uczestnictwa w programie, zasad i trybu udzielania pomocy finansowej oraz formy i szczegółowego zakresu tej pomocy, przewiduje się wprowadzenie przepisu upoważniającego Radę Ministrów do wydania rozporządzenia określającego te zagadnienia. W rozporządzeniu tym znajdzie się ponadto enumeratywne wskazanie przypadków, w których udzielona pomoc finansowa będzie podlegać zwrotowi.

2) ustawę z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.):

W związku z tym, że świadczenia z budżetu państwa otrzymane w ramach programu, będą przeznaczane na pokrycie kosztów rekrutacji, czesnego, zakwaterowania, utrzymania, przejazdu i ubezpieczeń, przewiduje się wprowadzenie w ustawie o

podatku dochodowym od osób fizycznych nowego przepisu stanowiącego podstawę zwolnienia tych świadczeń z podatku.

III. Projekt ustawy nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Przedmiot regulacji objętej projektowaną ustawą stanowi wyłączną domenę prawa krajowego i nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt przewiduje, że ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.